

Проект

Вноситься народним депутатом України

Шевченком Євгенієм Володимировичем (№ 282)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про систему суспільної охорони здоров'я і забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення

Цей Закон регулює суспільні відносини, які виникають у сфері суспільної охорони здоров'я і забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, визначає відповідні права і обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлює порядок організації системи суспільної охорони здоров'я і здійснення епідеміологічного нагляду в Україні відповідно до підходу «Охорона здоров'я у всіх політиках», передбаченого главою 22 «Громадське здоров'я» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів і понять

У цьому Законі терміни і поняття вживаються у такому значенні:

аналіз ризику - процес, що складається з трьох взаємозв'язаних компонентів: оцінка ризику, управління ризиком та повідомлення про ризик;

безпечні умови для людини - стан середовища життєдіяльності, при якому відсутня небезпека шкідливого впливу його факторів на людину;

біоцидний засіб – будь-яка речовина або суміш у формі, в якій він постачається користувачеві, що складається, містить або генерує одну або більше діючих речовин з метою знищення, стримування, надання безпечності, запобігання дії або іншим способом здійснення контролюючого впливу на будь-який небезпечний організм будь-яким способом, крім просто фізичної або механічної дії;

вимоги безпеки для здоров'я і життя людини - розроблені на основі медичної науки критерії, показники, гранично допустимі межі, санітарно-епідеміологічні нормативи, правила, норми, регламенти тощо (медичні вимоги щодо безпеки для здоров'я і життя людини), розроблення, обґрунтування, контроль і нагляд за якими відноситься виключно до медичної професійної компетенції;

гігієнічна регламентація – процедура розробки вимог безпеки для

здоров'я і життя людини на підставі результатів гігієнічних, епідеміологічних, токсикологічних, інших наукових досліджень та аналізу ризику, що гарантують безпеку та (або) нешкідливість для людини небезпечних факторів навколошнього середовища та дотримання яких забезпечує оптимальні чи допустимі умови життєдіяльності;

деконтамінація – процедура, відповідно до якої приймаються медико-санітарні заходи з метою усунути інфекційний або токсичний агент на поверхні тіла людини або тварини, в продукті або на продукті, приготовленому для споживання, або на інших неживих предметах, включаючи перевізні засоби, який може представляти ризик для здоров'я населення;

державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, протиепідемічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти (далі - санітарні норми) - обов'язкові для виконання нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, що встановлюють медичні вимоги безпеки щодо середовища життєдіяльності та окремих його факторів, недотримання яких створює загрозу здоров'ю і життю людини та майбутніх поколінь, а також загрозу виникнення і розповсюдження інфекційних хвороб та масових неінфекційних захворювань (отруєнь) серед населення;

детермінанти здоров'я – комплекс індивідуальних, соціальних, економічних і екологічних факторів, що визначають стан здоров'я населення, окремих людей або їх груп;

контамінація – це наявність інфекційного чи токсичного агента на поверхні тіла людини або тварини, у продукті або на продукті, готовому для споживання, або на інших предметах в тому числі на транспортних засобах, які можуть становити ризик для здоров'я населення;

масові неінфекційні захворювання (отруєння) - масові захворювання, виникнення яких зумовлено впливом біологічних, фізичних, хімічних чи соціальних факторів середовища життєдіяльності, у тому числі об'єктів господарської та інших видів діяльності, продукції, робіт, послуг;

медико-санітарні заходи – заходи, які застосовуються з метою попередження поширення хвороби чи контамінації;

небезпечний фактор - будь-який хімічний, фізичний, біологічний чинник, речовина, матеріал або продукт, що впливає або за певних умов може негативно впливати на здоров'я людини;

надзвичайна подія в сфері суспільної охорони здоров'я – екстраординарна подія, яка представляє ризик для здоров'я населення;

обстеження – дослідження, при проведенні якого у визначеному порядку здійснюється систематичний збір, аналіз та поширення даних серед тих, хто їх потребує, про стан здоров'я, благополуччя населення і показники

середовища життєдіяльності не на постійній основі, а протягом визначеного періоду часу;

оцінка ризику - науково обґрунтований процес, який складається з ідентифікації та характеристики небезпеки, оцінки впливу, характеристики ризику;

повідомлення – процес, за допомогою якого інформація про випадки хвороб або спалах доводиться мережею епідеміологічного нагляду до відома осіб, що мають право приймати рішення по відношенню до управління ризиками;

повідомлення про ризик - взаємний обмін інформацією про ризик між спеціалістами з оцінки ризику, особами, що здійснюють управління ризиком, заінтересованими торговими партнерами та іншими заінтересованими сторонами;

ризик для здоров'я населення – ймовірність події, що може несприятливо позначитися на здоров'ї людей, з приділенням особливої уваги ризику, який може поширитися в міжнародних масштабах або нести серйозну і безпосередню загрозу;

санітарне та епідемічне благополуччя населення - це стан здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, при якому показники захворюваності перебувають на усталеному рівні для даної території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності знаходяться в межах, визначених санітарними нормами;

санітарні та протиепідемічні (профілактичні) заходи (далі - санітарні заходи) - комплекс організаційних, адміністративних, інженерно-технічних, медичних, нормативних, екологічних, ветеринарних та інших заходів, спрямованих на усунення або зменшення шкідливого впливу на людину факторів середовища життєдіяльності, запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб і масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та їх ліквідацію;

санітарно-епідеміологічний норматив (гігієнічний норматив, епідеміологічний показник, протиепідемічний норматив) - встановлене дослідженнями припустиме максимальне або мінімальне кількісне та (або) якісне значення показника, що характеризує фактор середовища життєдіяльності за медичними критеріями (параметрами) його безпечності для здоров'я людини та здоров'я майбутніх поколінь, а також стан здоров'я населення за критеріями захворюваності, розповсюдженості хвороб, фізичного розвитку, імунітету тощо;

санітарно-епідемічна ситуація - стан середовища життєдіяльності та обумовлений ним стан здоров'я населення на певній території в конкретно визначений час;

середовище життєдіяльності людини (далі - середовище життєдіяльності) - сукупність об'єктів, явищ і факторів навколошнього середовища (природного і штучно створеного), що безпосередньо оточують

людину і визначають умови її проживання, харчування, праці, відпочинку, навчання, виховання тощо;

система суспільної охорони здоров'я - комплекс інструментів, процедур та заходів, що реалізуються державними та недержавними інституціями для зміцнення здоров'я населення, попередження захворювань, збільшення тривалості активного та працездатного віку та заохочення до здорового способу життя шляхом об'єднаних зусиль усього суспільства;

сприятливі умови життєдіяльності людини - стан середовища життєдіяльності, при якому відсутній будь-який шкідливий вплив його факторів на здоров'я людини і є можливості для забезпечення нормальних і відновлення порушених функцій організму;

суспільна охорона здоров'я – це наука та практика попередження захворювань, збільшення тривалості життя і зміцнення здоров'я шляхом організованих зусиль суспільства;

управління ризиком - процес вибору альтернативних рішень на підставі результатів оцінки ризику та, у разі необхідності, вибору і впровадження відповідних засобів управління (контролю), включаючи регуляторні заходи;

фактори середовища життєдіяльності - будь-які біологічні (вірусні, пріонні, бактеріальні, паразитарні, генетично модифіковані організми, продукти біотехнології тощо), хімічні (органічні і неорганічні, природні та синтетичні), фізичні (шум, вібрація, ультразвук, інфразвук, теплове, іонізуюче, неіонізуюче та інші види випромінювання), соціальні (харчування, водопостачання, умови побуту, праці, відпочинку, навчання, виховання тощо) та інші фактори, що впливають або можуть впливати на здоров'я людини чи на здоров'я майбутніх поколінь;

хвороба – захворювання або медичний стан, незалежно від походження або джерела, що створює ризики для нанесення людині значної шкоди;

шкідливий вплив на здоров'я людини - вплив факторів середовища життєдіяльності, що створює загрозу здоров'ю, життю або працездатності людини чи здоров'ю майбутніх поколінь.

Термін "харчовий продукт" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів".

Стаття 2. Сфера дії Закону Положення цього Закону не поширюється на харчові продукти, крім харчових продуктів, щодо яких проводяться санітарно-епідеміологічні розслідування захворювань, спричинених інфекційними хворобами, масовими неінфекційними захворюваннями, отруєннями та радіаційним ураженням людей.

Стаття 3. Законодавство України про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення

Законодавство України про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення (санітарне законодавство) базується на Конституції

України і складається з Основ законодавства України про охорону здоров'я, цього Закону, законів України "Про захист населення від інфекційних хвороб", "Про протидію захворюванню на туберкульоз", "Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення", інших нормативно-правових актів та санітарних норм".

Стаття 4. Фінансове забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення

Фінансування санітарних і протиепідемічних заходів, а також програм суспільної охорони здоров'я, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, інших програм, спрямованих на профілактику захворювань населення, здійснюється за рахунок державного і місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій, а також позабюджетних коштів.

Розділ II

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН, ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Стаття 5. Права громадян

Громадяни мають право на:

безпечні для здоров'я і життя харчові продукти, питну воду, умови праці, навчання, виховання, побуту, відпочинку та навколоішнє природне середовище;

участь у розробці, обговоренні та громадській експертизі проектів програм і планів забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, внесення пропозицій з цих питань до відповідних органів;

відшкодування шкоди, завданої їх здоров'ю внаслідок порушення підприємствами, установами, організаціями, громадянами санітарного законодавства;

достовірну і своєчасну інформацію про стан свого здоров'я, здоров'я населення, а також про наявні та можливі фактори ризику для здоров'я та їх ступінь.

Законодавством України громадянам можуть бути надані й інші права щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя.

Стаття 6. Обов'язки громадян

Громадяни зобов'язані:

піклуватися про своє здоров'я та здоров'я і гігієнічне виховання своїх дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян;

брати участь у проведенні санітарних і протиепідемічних заходів;

проходити обов'язкові медичні огляди та робити щеплення у передбачених законодавством випадках;

виконувати вказівки посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я під час здійснення ними епідеміологічного нагляду;

виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя.

Стаття 7. Права підприємств, установ і організацій

Підприємства, установи і організації мають право на:

одержання від органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, а також відповідних органів і закладів охорони здоров'я інформації про стан здоров'я населення, санітарну та епідемічну ситуацію, нормативно-правові акти з питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення та санітарні норми;

відшкодування збитків, завданих їм внаслідок порушень санітарного законодавства підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Стаття 8. Обов'язки підприємств, установ і організацій

Підприємства, установи і організації зобов'язані:

за пропозиціями посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я розробляти і здійснювати санітарні та протиепідемічні заходи;

у випадках, передбачених санітарними нормами, забезпечувати лабораторний контроль за виконанням вимог цих норм щодо безпеки використання (зберігання, транспортування тощо) шкідливих для здоров'я речовин та матеріалів, утворюваних внаслідок їх діяльності викидів, скидів, відходів та факторів, а також готової продукції;

виконувати вказівки посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, під час здійснення ними епідеміологічного нагляду;

усувати за поданням відповідних посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я від роботи, навчання, відвідування дошкільних закладів осіб, які є носіями збудників інфекційних захворювань, хворих на небезпечні для оточуючих інфекційні хвороби, або осіб, які були в контакті з такими хворими, з виплатою у встановленому порядку допомоги з соціального страхування, а також осіб, які ухиляються від обов'язкового медичного огляду або щеплення проти інфекцій, перелік яких встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

негайно інформувати органи та установи системи суспільної охорони здоров'я про надзвичайні події і ситуації, що становлять загрозу здоров'ю населення, санітарному та епідемічному благополуччю;

відшкодовувати у встановленому порядку працівникам і громадянам шкоду, завдану їх здоров'ю внаслідок порушення санітарного законодавства.

Власники підприємств, установ і організацій та уповноважені ними органи зобов'язані забезпечувати їх необхідними для розробки та здійснення санітарних та протиепідемічних (профілактичних) заходів санітарними нормами.

Стаття 9. Захист прав громадян, підприємств, установ і організацій

Рішення і дії посадових осіб органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, а також громадян, якими порушено права підприємств, установ, організацій чи громадян з питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, можуть бути оскаржені в порядку, встановленому законом.

Розділ III

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ І ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 10. Гігієнічна регламентація і державна реєстрація небезпечних факторів

Гігієнічній регламентації підлягає будь-який небезпечний фактор фізичної, хімічної, біологічної природи, присутній у середовищі життєдіяльності людини. Вона здійснюється з метою обмеження інтенсивності або тривалості дії таких факторів шляхом встановлення критеріїв їх допустимого впливу на здоров'я людини.

Гігієнічна регламентація небезпечних факторів забезпечується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я згідно з положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Державна реєстрація передбачає створення та ведення єдиного Державного реєстру небезпечних факторів, в якому наводяться назви небезпечних хімічних речовин та біологічних чинників, дані про їх призначення, властивості, методи індикації, біологічну дію, ступінь небезпеки для здоров'я людини, характер поведінки у навколишньому середовищі, виробництво, гігієнічні регламенти застосування тощо. Державна реєстрація небезпечного фактора може бути здійснена лише за наявності встановлених для нього гігієнічних регламентів.

Використання в народному господарстві та побуті будь-якого небезпечного фактора хімічної та біологічної природи допускається лише за умови його державної реєстрації.

Державна реєстрація небезпечних факторів здійснюється в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Перелік заборонених чи суворо обмежених для використання небезпечних факторів хімічної та біологічної природи затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої

влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Державна реєстрація пестицидів і агрохімікатів здійснюється відповідно до закону України «Про пестициди і агрохімікати».

Державна реєстрація біоцидних засобів здійснюється відповідно до закону.

Стаття 11. Державний моніторинг за детермінантами здоров'я та аналіз ризику для здоров'я населення

Державний моніторинг за детермінантами здоров'я та аналіз ризику для здоров'я населення здійснюється органами та установами системи суспільної охорони здоров'я з урахуванням принципу «Охорона здоров'я в усіх політиках» та багатосекторального підходу «Єдине здоров'я» з метою вивчення, оцінки і прогнозу санітарно-епідемічної ситуації, виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я населення та впливом на нього факторів середовища життєдіяльності людини для обґрунтування ризикорієнтованих управлінських рішень, впровадження медико-санітарних заходів, розроблення і виконання загальнодержавних і міждержавних програм у сфері суспільної охорони здоров'я і забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Завданнями державного моніторингу за детермінантами здоров'я є:

формування інформаційного фонду стану суспільної охорони здоров'я;

виявлення причинно-наслідкових зв'язків між станом здоров'я населення та впливом на нього факторів середовища життєдіяльності людини на основі їх системного аналізу та оцінки ризику для здоров'я;

підготовка пропозицій щодо поліпшення діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання у сфері суспільної охорони здоров'я і забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Порядок проведення державного моніторингу за детермінантами здоров'я встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Оцінка ризику для здоров'я населення проводиться на підставі даних державного моніторингу за детермінантами здоров'я та епідеміологічного нагляду.

За результатами оцінки ризику:

визначається рівень (ступінь) ризиків (об'єктивний, місцевий, регіональний, державний);

обґрутується прогноз та можливі сценарії розвитку подій у разі реалізації ризиків;

встановлюється пріоритетність виявленіх ризиків для цілей управління ризиками;

визначаються та оцінюються наявні засоби та ресурси для усунення (мінімізації) виявленіх ризиків.

Управління ризиками для здоров'я населення здійснюється відповідно до визначеного рівня (ступеня) ризику органами та установами системи суспільної охорони здоров'я відповідно до покладених на них повноважень.

Стаття 12. Ліцензування господарської діяльності, пов'язаної з потенційною небезпекою для здоров'я людей

Види господарської діяльності, пов'язані з потенційною небезпекою для здоров'я людей, підлягають ліцензуванню у випадках, встановлених законом.

До ліцензійних умов щодо видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з потенційною небезпекою для здоров'я людей, обов'язково включаються вимоги щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Стаття 13. Захист населення від шкідливого впливу алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Суб'єкти господарювання під час здійснення роздрібної торгівлі з метою зменшення рівня споживання та шкідливого впливу на здоров'я населення алкогольних напоїв та тютюнових виробів обмежують продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових, а також тютюнових виробів, в тому числі електронних сигарет (вейпів) та рідин до них (добавок і ароматизаторів) в усіх об'єктах торгівлі, окрім закладів ресторанного господарства (кафе, бари, заклади громадського харчування, ресторани) на всій території України шляхом припинення їх реалізації з 22:00 до 10:00 години.

Стаття 14. Вимоги до проектування, будівництва, розробки, виготовлення і використання нових засобів виробництва та технологій

Підприємства, установи, організації та громадяні при розробленні і використанні нових технологій, проектуванні, розміщенні, будівництві, реконструкції та технічному переобладнанні підприємств, виробничих об'єктів і споруд будь-якого призначення, плануванні та забудові населених пунктів, курортів, проектуванні і будівництві каналізаційних, очисних, гідротехнічних споруд, інших об'єктів зобов'язані дотримувати вимог санітарного законодавства.

Планування і забудова населених пунктів, курортів повинна передусім передбачати створення найбільш сприятливих умов для життя, а також для збереження і зміцнення здоров'я громадян.

Затвердження норм проектування, розроблення, виготовлення і використання нових машин, механізмів, устаткування, інших засобів виробництва, впровадження нових технологій здійснюються за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Стаття 15. Умови ввезення продукції з-за кордону, введення її в обіг та розповсюдження

Продукція, що ввозиться з-за кордону та вводиться в обіг або

розповсюджується в Україні, підлягає нагляду та контролю в порядку, встановленому Законом України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції".

Стаття 16. Вимоги до господарсько-питного водопостачання і місць водокористування

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити жителів міст та інших населених пунктів питною водою, кількість та якість якої повинні відповідати вимогам санітарних норм. Виробничий контроль за якістю питної води в процесі її добування, обробки та у розподільних мережах здійснюють підприємства водопостачання.

Вода відкритих водойм, що використовується для господарсько-питного водопостачання, купання, спортивних занять, організованого відпочинку, з лікувальною метою, а також вода водойм у межах населених пунктів повинна відповідати санітарним нормам.

Підприємства, установи, організації, що використовують водойми (у тому числі моря) для скидання стічних, дренажних, поливних та інших забруднених вод, повинні забезпечити якість води у місцях водокористування відповідно до вимог санітарних норм.

Для водопроводів господарсько-питного водопостачання, їх джерел встановлюються зони санітарної охорони із спеціальним режимом. Порядок встановлення і режим цих зон визначаються законодавством України.

Стаття 17. Гігієнічні вимоги до атмосферного повітря в населених пунктах, повітря у виробничих та інших приміщеннях

Атмосферне повітря в населених пунктах, на територіях підприємств, установ, організацій та інших об'єктів, повітря у виробничих та інших приміщеннях тривалого чи тимчасового перебування людей повинно відповідати санітарним нормам.

Підприємства, установи, організації та громадяні при здійсненні своєї діяльності зобов'язані вживати необхідних заходів щодо запобігання та усунення причин забруднення атмосферного повітря, фізичного впливу на атмосферу в населених пунктах, рекреаційних зонах, а також повітря у жилих та виробничих приміщеннях, у навчальних, лікувально-профілактичних та інших закладах, інших місцях тривалого чи тимчасового перебування людей.

Стаття 18. Умови виховання та навчання

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, власники і адміністрація навчально-виховних закладів та громадяні, які організують або здійснюють навчальні та виховні процеси, зобов'язані забезпечити для цього умови, що відповідають вимогам санітарних норм, здійснювати заходи, спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я, гігієнічне виховання відповідних груп населення та вивчення ними основ гігієні.

Режими навчання та виховання, навчально-трудове навантаження дітей

і підлітків повинні відповідати вимогам санітарних норм.

Стаття 19. Гігієнічне навчання і виховання громадян

Гігієнічне виховання є одним з головних завдань виховних установ та навчальних закладів. Курс гігієнічного навчання - обов'язкова складова частина загальноосвітньої та професійної підготовки, підвищення кваліфікації кадрів.

Гігієнічні знання є обов'язковими кваліфікаційними вимогами для працівників, які підлягають обов'язковим медичним оглядам, а також для тих, хто зазнає у виробництві, сфері послуг, інших галузях ризику дії небезпечних факторів.

Органи та заклади охорони здоров'я, медичні працівники, а також працівники освіти і культури зобов'язані пропагувати серед населення гігієнічні навички, здоровий спосіб життя.

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації зобов'язані брати участь і створювати умови для гігієнічного навчання і виховання громадян, пропаганди здорового способу життя.

Стаття 20. Вимоги до жилих та виробничих приміщень, територій, засобів виробництва і технологій

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності жилі, виробничі, побутові та інші приміщення відповідно до вимог санітарних норм.

У процесі експлуатації виробничих, побутових та інших приміщень, споруд, обладнання, устаткування, транспортних засобів, використання технологій їх власник зобов'язаний створити безпечні і здорові умови праці та відпочинку, що відповідають вимогам санітарних норм, здійснювати заходи, спрямовані на запобігання захворюванням, отруєнням, травмам, забрудненню навколишнього середовища.

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані утримувати надані в користування чи належні їм на праві власності земельні ділянки і території відповідно до вимог санітарних норм.

Стаття 21. Забезпечення радіаційної безпеки

Підприємства, установи, організації, що виробляють, зберігають, транспортують, використовують радіоактивні речовини та джерела іонізуючих випромінювань, здійснюють їх захоронення, знищення чи утилізацію, зобов'язані дотримувати норм радіаційної безпеки, відповідних санітарних правил, а також норм, установлених іншими актами законодавства, що містять вимоги радіаційної безпеки.

Роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючих випромінювань здійснюються в порядку, встановленому Законом України

"Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку".

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації зобов'язані вживати заходи щодо зниження рівня опромінення населення радіонуклідами природного походження, зокрема радоном та продуктами його розпаду, мінімізації довгострокових ризиків від поширення радону в житлових та нежитлових будівлях, на робочих місцях, від будь-якого джерела проникнення радону - з ґрунту, будівельних матеріалів або води відповідно до Закону України "Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання".

Випадки порушень норм радіаційної безпеки, санітарних правил роботи з радіоактивними речовинами, іншими джерелами іонізуючих випромінювань, а також радіаційні аварії підлягають обов'язковому розслідуванню за участю посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Стаття 22. Захист населення від шкідливого впливу шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів зобов'язані:

здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установленіх санітарними нормами;

забезпечувати під час роботи закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу, культури, при проведенні концертів, дискотек, масових святкових і розважальних заходів тощо рівні звучання звуковідтворювальної апаратури та музичних інструментів у приміщеннях і на відкритих площацках, а також рівні шуму в прилеглих до них жилих і громадських будівлях, що не перевищують рівнів, установленіх санітарними нормами;

вживати заходів щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами, в таких приміщеннях і на таких територіях (захищенні об'єкти):

- 1) жилих будинків і прибудинкових територіях;
- 2) лікувальних, санаторно-курортних закладів, будинків-інтернатів, закладів освіти, культури;
- 3) готелів і гуртожитків;
- 4) розташованих у межах населених пунктів закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу;

5) інших будівель і споруд, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

6) парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території мікрорайонів і груп житлових будинків.

Шум на захищених об'єктах при здійсненні будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівнів, установлених санітарними нормами для відповідного часу доби.

У нічний час, із двадцять другої до восьмої години на захищених об'єктах забороняються гучний спів і викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

Проведення на захищених об'єктах ремонтних робіт, що супроводжуються шумом, забороняється у робочі дні з двадцять першої до восьмої години, а у святкові та неробочі дні - цілодобово. Власник або орендар приміщень, у яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про початок зазначених робіт. За згодою мешканців усіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися також у святкові та неробочі дні. Шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати санітарних норм цілодобово.

Передбачені частинами другою, третьою та четвертою цієї статті вимоги щодо додержаннятиші та обмежень певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

1) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

2) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень;

3) попередження та/або ліквідації наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;

4) надання невідкладної допомоги, попередження або припинення правопорушень;

5) попередження крадіжок, пожеж, а також виконання завдань цивільної оборони;

6) проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування;

7) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність жилих і громадських будівель, за умов ужиття невідкладних заходів щодо максимального обмеження проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

8) відзначення встановлених законом святкових і неробочих днів, днів міст, інших свят відповідно до рішення місцевої ради, проведення спортивних змагань;

9) проведення салютів, феєрверків, інших заходів із використанням вибухових речовин і піротехнічних засобів у заборонений час за погодженням із уповноваженим органом місцевого самоврядування в порядку, передбаченому правилами додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.

Сільські, селищні, міські ради затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (курортні, лікувально-оздоровчі, рекреаційні, заповідні тощо) установлюються заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також установлюється порядок проведення салютів, феєрверків, інших заходів із використанням вибухових речовин і піротехнічних засобів.

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування в межах повноважень, встановлених законом, забезпечують контроль за додержанням керівниками та посадовими особами підприємств, установ, організацій усіх форм власності, а також громадянами санітарного та екологічного законодавства, правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, інших нормативно-правових актів у сфері захисту населення від шкідливого впливу шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів.

Стаття 23. Застосування та знешкодження хімічних речовин і матеріалів, біологічних засобів

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни у разі застосування хімічних речовин і матеріалів, продуктів біотехнології зобов'язані дотримувати санітарних норм.

Виробництво, зберігання, транспортування, використання, захоронення, знищення та утилізація отруйних речовин, у тому числі продуктів біотехнології та інших біологічних агентів, здійснюються за умови дотримання санітарних норм.

Зазначені вимоги поширяються також на транзитне транспортування через територію України хімічних, біологічних, радіоактивних, інших небезпечних для здоров'я видів сировини, корисних копалин, речовин та матеріалів (у тому числі нафти і нафтопродуктів, природного газу тощо) будь-якими видами транспорту та продуктопроводами.

Стаття 24. Обов'язкові медичні огляди

Обов'язкові медичні огляди організуються і здійснюються у встановленому законодавством порядку.

Працівники підприємств харчової промисловості, громадського харчування і торгівлі, водопровідних споруд, лікувально-профілактичних, дошкільних і навчально-виховних закладів, об'єктів комунально-побутового

обслуговування, інших підприємств, установ, організацій, професійна чи інша діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може спричинити поширення інфекційних захворювань, виникнення харчових отруєнь, а також працівники, зайняті на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, повинні проходити обов'язкові попередні (до прийняття на роботу) і періодичні медичні огляди. Обов'язкові щорічні медичні огляди проходять також особи віком до 21 року.

Позачергові медичні огляди осіб, зазначених у частині першій цієї статті, можуть проводитися на вимогу головного державного санітарного лікаря, а також на прохання працівника, якщо він пов'язує погіршення стану свого здоров'я з умовами праці.

Власники підприємств, установ, організацій або уповноважені ними органи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством за організацію і своєчасність проходження працівниками обов'язкових медичних оглядів і допуск їх до роботи без наявності необхідного медичного висновку.

Працівники, які без поважних причин не пройшли у встановлений термін обов'язковий медичний огляд у повному обсязі, від роботи відсторонюються і можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності.

Перелік робіт, для виконання яких є обов'язковими медичні огляди, а також порядок їх проведення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Стаття 25. Профілактичні щеплення

Перелік обов'язкових профілактичних щеплень з метою запобігання інфекційним захворюванням визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Обов'язковим профілактичним щепленням для запобігання поширенню інших інфекційних захворювань підлягають окремі категорії працівників у зв'язку з особливостями виробництва або виконуваної ними роботи. У разі необґрунтованої відмови від щеплення за поданням головного епідеміолога відповідної адміністративно-територіальної одиниці вони до роботи не допускаються.

Групи населення та категорії працівників, які підлягають профілактичним щепленням, у тому числі обов'язковим, а також порядок і терміни їх проведення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Контроль за відповідністю іму nobіологічних препаратів, що застосовуються в медичній практиці, вимогам державних і міжнародних стандартів та забезпечення ними закладів охорони здоров'я здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері

контролю якості та безпеки лікарських засобів, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Стаття 26. Госпіталізація та лікування інфекційних хворих і носіїв збудників інфекційних хвороб

Особи, які хворіють особливо небезпечними та небезпечними інфекційними хворобами або є носіями збудників цих хвороб, відсторонюються від роботи та іншої діяльності, якщо вона може привести до поширення цих хвороб. Вони підлягають медичному нагляду і лікуванню за рахунок держави з виплатою допомоги з коштів соціального страхування в порядку, що встановлюється законодавством. Такі особи визнаються тимчасово чи постійно непридатними за станом здоров'я до професійної або іншої діяльності, внаслідок якої може створюватися підвищена небезпека для оточуючих у зв'язку з особливостями виробництва або виконуваної роботи.

Особи, хворі на особливо небезпечні інфекційні хвороби, в разі відмови від госпіталізації підлягають примусовому стаціонарному лікуванню, а носії збудників зазначених хвороб та особи, які мали контакт з такими хворими, обов'язковому медичному нагляду і карантину у встановленому порядку.

Перелік особливо небезпечних і небезпечних інфекційних захворювань, умови визнання особи хворою на інфекційну хворобу або носієм збудника інфекційної хвороби, протиепідемічні і карантинні правила встановлюються в порядку, вказаному законодавством.

Стаття 27. Санітарна охорона території України

В'їзд на територію України іноземних громадян та громадян України, а також транспортних засобів з країн (місцевостей), де зареєстровано особливо небезпечні хвороби, дозволяється за наявності документів, передбачених міжнародними угодами і санітарним законодавством України.

Санітарна охорона території України здійснюється з метою попередження міжнародного поширення хвороб, запобігання від них, боротьби з ними та вжиття заходів реагування на рівні суспільної охорони здоров'я і санітарного та епідемічного благополуччя населення, що адекватні ризикам для здоров'я населення та обмежені ними і які не створюють зайвих перешкод для міжнародних перевезень та торгівлі.

Медико-санітарні заходи забезпечуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у визначених ним пунктах пропуску через державний кордон України та на всій території України відповідно до вимог Міжнародних медико-санітарних правил.

Стаття 28. Запобігання особливо небезпечним, небезпечним інфекційним хворобам, масовим неінфекційним захворюванням (отруєнням) та радіаційним ураженням

Для оперативного контролю і координації діяльності органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій і громадян щодо

запобігання і ліквідації особливо небезпечних, небезпечних інфекційних хвороб, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та радіаційних уражень людей при Кабінеті Міністрів України може утворюватися Державна надзвичайна протиепідемічна комісія.

Державну надзвичайну протиепідемічну комісію при Кабінеті Міністрів України очолює віце-прем'єр-міністр України відповідно до повноважень.

Склад Державної надзвичайної протиепідемічної комісії при Кабінеті Міністрів України затверджується у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Головний епідеміолог України та його заступники входять до складу Державної надзвичайної протиепідемічної комісії при Кабінеті Міністрів України за посадою відповідно як заступник голови та члени комісії.

Державні надзвичайні протиепідемічні комісії можуть утворюватися також в Автономній Республіці Крим, областях, містах і районах.

Положення про Державну надзвичайну протиепідемічну комісію при Кабінеті Міністрів України та типові положення про державні надзвичайні протиепідемічні комісії при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських, районних адміністраціях затверджуються Кабінетом Міністрів України.

У разі виникнення чи загрози виникнення або поширення особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб (спалахів чи епідемій), масових неінфекційних захворювань (отруєнь), радіаційних уражень населення органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування за поданням головних епідеміологів відповідної адміністративно-територіальної одиниці у межах своїх повноважень можуть запроваджувати у встановленому законом порядку на відповідних територіях чи об'єктах особливі умови та режими праці, навчання, пересування і перевезення, спрямовані на запобігання та ліквідацію цих захворювань та уражень.

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації зобов'язані забезпечувати своєчасне проведення масових профілактичних щеплень, дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних, інших необхідних санітарних і протиепідемічних заходів.

У разі загрози виникнення або поширення особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб, масових неінфекційних захворювань (отруєнь) або радіаційних уражень головними епідеміологами відповідної адміністративно-територіальної одиниці на окремих територіях можуть запроваджуватися позачергові профілактичні щеплення, інші медико-санітарні заходи відповідно до закону.

Розділ IV

СИСТЕМА СУСПІЛЬНОЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Стаття 29. Система суспільної охорони здоров'я

Систему суспільної охорони здоров'я становлять:

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я (структурний підрозділ з питань суспільної охорони здоров'я);

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сферах праці та соціальної політики, охорони навколошнього природного середовища та екологічної безпеки, сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, безпеки використання ядерної енергії, а також центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах ветеринарної медицини, безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, ринкового нагляду, охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, промислової безпеки та охорони праці, цивільного захисту, контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, інші центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, визначених Конституцією та законами України;

установи з питань контролю та профілактики хвороб (національна, республіканська, регіональні, окружні, міські) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

державні наукові установи гігієнічного та епідеміологічного профілю;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації (структурні підрозділи з питань охорони здоров'я), органи місцевого самоврядування (заклади охорони здоров'я) на відповідних адміністративно-територіальних одиницях та в межах повноважень, визначених Конституцією та законами України;

муніципальні санітарні інспекції.

Посадовими особами установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я є головні епідеміологи та їх заступники, інші медичні працівники установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, уповноважені здійснювати епідеміологічний нагляд згідно з цим Законом.

На установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я покладаються функції з епідеміологічного нагляду на відповідних адміністративно-територіальних одиницях.

Мережа та організаційна структура установ з питань контролю та профілактики хвороб встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я за поданням головного епідеміолога України.

На муніципальні санітарні інспекції покладаються функції із здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог санітарного законодавства.

Муніципальна санітарна інспекція є органом місцевого самоврядування, який може створюватись сільською, селищною, міською радою, як юридична особа публічного права та наділяється цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. На території об'єднаної територіальної громади може створюватись єдина муніципальна санітарна інспекція.

Муніципальна санітарна інспекція села, селища, міста є підзвітною і підконтрольною відповідній раді, яка її утворила, підпорядкована її виконавчому комітету, відповідному сільському, селищному, міському голові. Спрямування та координація діяльності муніципальних санітарних інспекцій здійснюється головним епідеміологом відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Типове положення про муніципальну санітарну інспекцію затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 30. Управління системою суспільної охорони здоров'я

Спрямування та координацію діяльності органів та установ системи суспільної охорони здоров'я здійснює головний епідеміолог України, який за посадою є заступником керівника центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Головний епідеміолог України з питань епідеміологічного нагляду підзвітний безпосередньо Кабінету Міністрів України.

Головний епідеміолог України має трьох заступників, у тому числі одного першого. Першим заступником та заступником головного епідеміолога України є відповідно керівник структурного підрозділу з питань суспільної охорони здоров'я центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я та керівник національної установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони.

Головний епідеміолог України у межах своїх повноважень видає обов'язкові до виконання усіма юридичними та фізичними особами вказівки щодо дотримання вимог санітарного законодавства, проведення медико-санітарних заходів вносить пропозиції центральним і місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування, іншим державним органам щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення в Україні.

Спрямування та координацію діяльності органів та установ системи суспільної охорони здоров'я в Автономній Республіці Крим здійснює головний епідеміолог Автономної Республіки Крим, який за посадою є

керівником республіканської установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я. Він призначається на посаду та звільняється з посади у порядку, визначеному законодавством за погодженням з головним епідеміологом України.

Спрямування та координацію діяльності органів та установ системи суспільної охорони здоров'я в області, районі (окрузі), містах Києві та Севастополі здійснює головний епідеміолог відповідної адміністративно-територіальної одиниці, який за посадою є керівником регіональної, окружної, міської установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я. Він призначається на посаду та звільняється з посади у порядку, визначеному законодавством за погодженням з головним епідеміологом України.

Перший заступник та заступники головних епідеміологів відповідних адміністративно-територіальних одиниць є відповідно першим заступником та заступниками керівника відповідної регіональної, окружної, міської установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я. Вони призначаються на посаду та звільняються з посади у порядку, визначеному законодавством за погодженням з головним епідеміологом України.

Муніципальну санітарну інспекцію села, селища, міста очолює головний санітарний інспектор, який призначається на посаду та звільняється з посади відповідною радою, яка утворила таку санітарну інспекцію, за погодженням з головним епідеміологом відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Працівники муніципальної санітарної інспекції можуть залучатись до виконання завдань, які покладаються на систему суспільної охорони здоров'я, лише за згодою відповідної ради на заздалегідь обумовлений строк.

Стаття 31. Оперативні функції суспільної охорони здоров'я

Оперативними функціями суспільної охорони здоров'я є:

епідеміологічний нагляд і оцінка стану здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення;

моніторинг і реагування на загрози для здоров'я та під час надзвичайних подій в сфері суспільної охорони здоров'я;

захист здоров'я, враховуючи забезпечення безпеки середовища життєдіяльності людини, праці, харчових продуктів тощо;

zmіцнення здоров'я, враховуючи вплив на соціальні детермінанти здоров'я та скорочення нерівностей за показниками здоров'я;

профілактика хвороб, включаючи раннє виявлення порушення стану здоров'я;

забезпечення стратегічного керівництва в інтересах здоров'я і благополуччя;

забезпечення сфери суспільної охорони здоров'я кваліфікованими кадрами в достатній кількості;

забезпечення стійких організаційних структур і фінансування;

інформаційно-роз'яснювальна робота (адвокація), комунікація і соціальна мобілізація в інтересах здоров'я;

сприяння розвитку досліджень у сфері суспільної охорони здоров'я для наукового обґрунтування політики і практики.

Стаття 32. Охорона здоров'я у всіх політиках та «Єдине здоров'я»

Охорона здоров'я у всіх політиках - загальнонаціональний принцип визнання пріорітності безпеки життя і здоров'я людини, безпечного середовища її життєдіяльності перед будь-якими іншими інтересами і цілями, розвиток суспільства на засадах сталого (збалансованого) розвитку.

Забезпечення принципу «Охорона здоров'я у всіх політиках» здійснюється з урахуванням багатосекторального підходу «Єдине здоров'я»

«Єдине здоров'я» - це підхід до планування і здійснення програм, політик, законодавства та наукових досліджень, заснований на взаємодії і співпраці багаточисельних секторів, з метою досягнення кращих результатів у відношенні до здоров'я.

Сфери діяльності, для яких підхід «Єдине здоров'я» особливо актуальний, включають безпеку харчових продуктів, контроль над зоонозами (хворобами, що передаються від тварин людям) і боротьбу зі стійкістю до антимікробних препаратів.

Фахівці з широким спектром експертних знань, що працюють в різних секторах, таких як суспільна охорона здоров'я, охорона здоров'я тварин, охорона здоров'я рослин та навколошнє середовище, повинні об'єднувати свої зусилля на підтримку підходу «Єдине здоров'я».

Для ефективного виявлення та запобігання зоонозів і проблем в сфері безпеки харчових продуктів та реагування на них необхідний обмін епідеміологічними та лабораторними даними між секторами. Державні діячі, науковці дослідники та працівники різних секторів на місцевому, національному, регіональному та глобальному рівнях повинні приймати спільні заходи у відповідь на загрози здоров'ю.

Стаття 33. Фінансове забезпечення системи суспільної охорони здоров'я

Фінансування установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, у тому числі спеціального фонду, а також інших джерел, передбачених законом.

Розміри асигнувань, необхідних для здійснення епідеміологічного

нагляду та забезпечення діяльності установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, мають становити не менше 1 відсотка бюджетних коштів, що виділяються на охорону здоров'я.

Розміри асигнувань, передбачених на заходи боротьби з епідеміями та спалахами, отруєннями та радіаційними ураженнями (епідфонд), мають становити не менше 0,1 відсотка бюджетних коштів, що виділяються на охорону здоров'я.

Розміри асигнувань, передбачених на державні, регіональні та місцеві програми громадського здоров'я, мають відповідати науково обґрунтованим потребам і становити не менше 10 відсотків відповідних бюджетних коштів, що виділяються на охорону здоров'я.

Приміщення, будівлі, споруди, устаткування, транспортні засоби та інше майно, що використовуються установами з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, які здійснюють епідеміологічний нагляд, перебувають у державній власності і передаються їм у порядку, встановленому законом. Земельні ділянки, на яких розміщуються будівлі та споруди установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, надаються їм у порядку, встановленому законом.

Фінансування і матеріально-технічне забезпечення муніципальної санітарної інспекції здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Виконавчі комітети відповідних місцевих рад надають безоплатно підрозділам муніципальної санітарної інспекції службові приміщення, обладнані меблями і засобами зв'язку.

Стаття 34. Кадрове і наукове забезпечення системи суспільної охорони здоров'я

Підготовка фахівців у сфері суспільної охорони здоров'я здійснюється у навчальних закладах відповідно до Закону України «Про вищу освіту». Нормативи забезпечення цими фахівцями установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Вивчення, оцінку, прогнозування, визначення критеріїв шкідливого впливу факторів навколошнього середовища на здоров'я населення, гігієнічну регламентацію небезпечних факторів, наукове обґрунтування санітарних і протиепідемічних заходів, а також фундаментальні та прикладні дослідження в галузі профілактики захворювань населення здійснюють наукові установи

гігієнічного та епідеміологічного профілю.

Стаття 35. Інформаційне забезпечення системи суспільної охорони здоров'я

Інформаційне забезпечення системи суспільної охорони здоров'я здійснюється з метою вивчення, оцінки, прогнозування санітарної та епідемічної ситуації, розробки заходів, спрямованих на змінення здоров'я, запобігання, усунення або зменшення шкідливого впливу факторів навколошнього середовища на здоров'я людей, формування поведінкових навичок, а також інформування з цих питань органів виконавчої влади, громадських організацій і громадян.

Інформаційне забезпечення системи суспільної охорони здоров'я здійснюється системою державної, галузевої та оперативної звітності. Характер, обсяг, порядок і строки подання цієї інформації до органів та установ системи суспільної охорони здоров'я визначаються за поданням головного епідеміолога України у встановленому законодавством порядку.

Органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи, організацій та громадяни зобов'язані надавати органам та установам системи суспільної охорони здоров'я таку інформацію безоплатно.

Стаття 36. Заходи правового і соціального захисту, матеріальне та соціальне забезпечення працівників сфери суспільної охорони здоров'я

Головні епідеміологи, їх заступники, інші посадові особи установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я перебувають під захистом закону. Втручання в дії посадових осіб, які здійснюють епідеміологічний нагляд, що перешкоджає виконанню ними службових обов'язків, тягне за собою відповідальність згідно з законодавством.

Нанесення тілесних ушкоджень, образа, погроза щодо посадової особи установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я чи її близьких родичів, а також знищення їх майна, інші насильницькі дії у зв'язку з виконанням цією особою своїх службових обов'язків тягнуть за собою встановлену законом відповідальність.

Працівники установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню відповідно до законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Заробітна плата посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я визначається відповідно до законодавства про оплату праці.

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ НАГЛЯД ТА САНІТАРНА ІНСПЕКЦІЯ

Стаття 37. Поняття та основні завдання епідеміологічного нагляду

Епідеміологічний нагляд - це систематичний і безперервний збір та аналіз даних медико-санітарного призначення, своєчасне поширення медико-санітарної інформації для оцінки та необхідних заходів реагування в сфері суспільної охорони здоров'я, санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Основними завданнями епідеміологічного нагляду є:

збір основних демографічних даних та показників стану здоров'я;

профілактика інфекційних хвороб;

профілактика неінфекційних хвороб;

контроль соціального та психічного здоров'я;

контроль здоров'я матері та дитини;

забезпечення безпеки середовища життєдіяльності людини;

забезпечення безпеки праці та захист професійного здоров'я;

забезпечення безпеки харчування;

профілактика травматизму та насилля;

вивчення поведінкових аспектів здоров'я;

проведення епідеміологічного розслідування причин та умов виникнення і поширення професійних та інфекційних захворювань, масових неінфекційних захворювань та харчових отруєнь, радіаційних аварій та уражень людей.

Положення про епідеміологічний нагляд затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 38. Санітарна інспекція

Санітарна інспекція – це діяльність органів місцевого самоврядування із здійснення заходів державного нагляду (контролю) у всіх сферах господарської діяльності з метою попередження, виявлення, зменшення або усунення шкідливого впливу небезпечних факторів на здоров'я людей.

Санітарна інспекція здійснюється шляхом перевірок діяльності суб'єктів господарювання у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Стаття 39. Повноваження головного епідеміолога України

Головний епідеміолог України:

а) вносить на затвердження центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, проекти актів, якими встановлюються:

державні санітарні норми та правила, санітарно-епідеміологічні та

санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, протиепідемічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти;

норми радіаційної безпеки та допустимі рівні впливу на людину інших фізичних факторів;

методика визначення ступенів ризику для здоров'я населення, що створюються небезпечними факторами;

порядок ведення державного обліку інфекційних і професійних захворювань, отруєнь;

перелік робіт, для виконання яких є обов'язковими медичні огляди, а також порядок їх проведення;

перелік інфекційних захворювань, за яких госпіталізація хворих є обов'язковою, а також перелік виробництв (професій), до роботи на яких не допускаються особи, які хворіють інфекційними захворюваннями, є носіями збудників інфекційних захворювань або яким не зроблено щеплення проти визначених інфекційних захворювань;

б) вносить відповідно до чинного законодавства проекти законодавчих актів з питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;

в) визначає вимоги щодо комплексу заходів санітарної охорони державних кордонів України, контролює діяльність органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з цих питань;

г) дає обов'язкові для розгляду висновки щодо проектів міждержавних, державних цільових і галузевих програм з питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, профілактики захворювань та контролює їх виконання;

д) погоджує основні напрями фундаментальних і прикладних досліджень у галузі гігієни та епідеміології;

е) у разі введення в Україні чи в окремих її місцевостях режиму надзвичайного стану вносить центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, обґрунтоване подання для прийняття рішення щодо звернення до Кабінету Міністрів України з пропозицією про встановлення карантину. У поданні зазначаються: період і межі території встановлення карантину; перелік проведення необхідних профілактичних, протиепідемічних та інших заходів, які можуть бути проведені у зв'язку з введенням режиму надзвичайного стану і встановленням карантину, виконавці цих заходів; вичерпні тимчасові обмеження прав фізичних і юридичних осіб, додаткові обов'язки, що покладаються на них.

Головний епідеміолог України, крім повноважень, передбачених цією статтею, має також повноваження, передбачені статтею 41 цього Закону та

іншими законами. Він може делегувати свої повноваження заступникам головного державного санітарного лікаря України повністю або частково.

Стаття 40. Повноваження головних епідеміологів та інших посадових осіб, які здійснюють епідеміологічний нагляд

Головним епідеміологам Автономної Республіки Крим, областей, округів, міст Києва та Севастополя та їх заступникам надаються повноваження:

- а) здійснення епідеміологічного нагляду;
- б) систематичного аналізу санітарної та епідемічної ситуації, показників здоров'я населення, окремих його груп;
- в) визначення факторів, що можуть шкідливо впливати на здоров'я населення, ступеня створюваного ними ризику для здоров'я населення регіону, території, об'єкта, окремих професійних груп тощо;
- г) аналізу ефективності проведених медико-санітарних заходів та виконання програм профілактики хвороб та суспільної охорони здоров'я;
- д) погодження регіональних і місцевих програм у галузі соціально-економічного розвитку та суспільної охорони здоров'я;
- е) безоплатного отримання від юридичних осіб і громадян, у тому числі іноземних, які перебувають або ведуть діяльність на відповідній території України, матеріалів і відомостей, статистичних та інших даних, що характеризують санітарний та епідемічний стан об'єктів і здоров'я людей;
- е) визначення необхідності профілактичних щеплень та інших заходів профілактики у разі загрози виникнення епідемій, масових отруєнь та радіаційних уражень;
- ж) проведення епідеміологічного розслідування професійних та інфекційних захворювань, масових неінфекційних захворювань та харчових отруєнь, радіаційних аварій та уражень людей, надання розпоряджень і вказівок щодо усуненням причин та умов їх виникнення і поширення та подання матеріалів з цих питань компетентним органам для притягнення винних до відповідальності;
- з) надання обов'язкових до виконання усіма юридичними та фізичними особами вказівок щодо дотримання вимог санітарного законодавства, проведення санітарних заходів та суспільної охорони здоров'я;
- и) внесення власникам підприємств, установ, організацій або уповноваженим ними органам подання про відсторонення від роботи або іншої діяльності осіб, зазначених у абзаці шостому частини першої статті 7 цього Закону;
- і) звертатися до суду із заявами про усунення перешкод щодо проведення епідеміологічного розслідування професійних та інфекційних захворювань, масових неінфекційних захворювань та харчових отруєнь, радіаційних аварій та уражень людей та/або про не виконання вказівок щодо усуненням причин та умов їх виникнення і поширення, у тому числі у разі

перешкоджання посадовим особам установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у обстеженні населення, працівників, територій, приміщень, обладнання тощо;

Іншим посадовим особам установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я (гігієністи, епідеміологи, інші медичні працівники) надаються повноваження, передбачені пунктами "а", "б", "в", "г", "е", "ж" (в частині розслідування професійних та інфекційних захворювань, масових неінфекційних захворювань та харчових отруєнь, радіаційних аварій та уражень людей) частини першої цієї статті.

Головний епідеміолог відповідної адміністративно-територіальної одиниці спрямовує та координує діяльність всіх розташованих на ній органів та установ системи суспільної охорони здоров'я.

Стаття 41. Повноваження головних санітарних інспекторів муніципальних санітарних інспекцій

Головним санітарним інспекторам муніципальних санітарних інспекцій та їх заступникам у межах відповідних адміністративних територій надаються повноваження:

а) здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог санітарного законодавства;

б) безперешкодного входу на територію і у приміщення всіх об'єктів нагляду за службовим посвідченням і обов'язкових для виконання вказівок щодо усунення виявлених порушень санітарних норм, а також проведення необхідних лабораторних досліджень;

в) безоплатного отримання від юридичних осіб і громадян, у тому числі іноземних, які перебувають або ведуть діяльність на відповідній території України, матеріалів і відомостей, статистичних та інших даних, що характеризують санітарний та епідемічний стан об'єктів і здоров'я людей;

г) застосування передбачених цим Законом заходів для припинення порушення санітарного законодавства.

Стаття 42. Заходи щодо припинення порушення санітарного законодавства

Головні санітарні інспектори (їх заступники) муніципальних санітарних інспекцій застосовують, у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», такі заходи для припинення порушення санітарного законодавства:

а) обмеження, тимчасова заборона чи припинення діяльності підприємств, установ, організацій, об'єктів будь-якого призначення, технологічних ліній, машин і механізмів, виконання окремих технологічних операцій, користування плаваючими засобами, рухомим складом і літаками у

разі невідповідності їх вимогам санітарних норм;

б) обмеження, тимчасова заборона або припинення будівництва, реконструкції та розширення об'єктів у разі відступу від затвердженого проекту;

в) тимчасова заборона виробництва, заборона використання та реалізації хімічних речовин, технологічного устаткування, будівельних матеріалів, біологічних засобів, товарів народного споживання, джерел іонізуючих випромінювань в разі відсутності їх гігієнічної регламентації та державної реєстрації, а також якщо їх визнано шкідливими для здоров'я людей;

г) обмеження, зупинення або заборона викидів (скидів) забруднюючих речовин за умови порушення санітарних норм;

д) зупинення або припинення інвестиційної діяльності у випадках, встановлених законодавством;

е) вилучення з реалізації (конфіскація) небезпечних для здоров'я хімічних та радіоактивних речовин, біологічних матеріалів у порядку, що встановлюється законодавством;

На вимогу посадових осіб муніципальних санітарних інспекцій виконання заходів для припинення порушень санітарного законодавства у необхідних випадках здійснюється із залученням поліцейських.

Стаття 43. Оскарження рішень і дій посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я

Рішення, дії та бездіяльність посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у місячний термін можуть бути оскаржені:

а) головного епідеміолога України - до Кабінету Міністрів України або до суду;

б) головних епідеміологів Автономної Республіки Крим, областей, округів, міст Києва та Севастополя - вищестоящому головному епідеміологу або до суду;

в) головних санітарних інспекторів муніципальних санітарних інспекцій - головному епідеміологу відповідної адміністративно-територіальної одиниці або до суду.

Оскарження прийнятого рішення не припиняє його дії.

Стаття 44. Відповіальність посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я

За невиконання або неналежне виконання посадовими особами установ

з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я своїх обов'язків вони притягаються до юридичної відповідальності згідно з законом.

Розділ VI

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ САНІТАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Стаття 45. Дисциплінарна відповідальність за порушення санітарного законодавства

Працівники підприємств, установ, організацій, дії яких привели до порушення санітарного законодавства, невиконання вказівок посадових осіб установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, підлягають дисциплінарній відповідальності згідно з законодавством.

Стаття 46. Адміністративна відповідальність та фінансові санкції за порушення санітарного законодавства

За порушення санітарного законодавства або невиконання пропозицій посадових осіб муніципальних санітарних інспекцій на осіб, винних у вчиненні таких правопорушень, може бути накладено штраф у таких розмірах:

на посадових осіб - від десяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

на громадян - від одного до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

До підприємств, підприємців, установ, організацій, які порушили санітарне законодавство, застосовуються такі фінансові санкції:

а) за передачу замовникам або у виробництво і застосування конструкторської, технологічної та проектної документації, що не відповідає вимогам санітарних норм, розробник цієї документації сплачує штраф у розмірі 25 відсотків вартості розробки;

б) за реалізацію продукції, забороненої до випуску і реалізації, підприємство, підприємець, установа, організація сплачує штраф у розмірі 100 відсотків вартості реалізованої продукції;

в) за випуск, реалізацію продукції, яка внаслідок порушення вимог стандартів, санітарних норм є небезпечною для життя і здоров'я людей, підприємство, підприємець, установа, організація сплачує штраф у розмірі 100 відсотків вартості випущеної або реалізованої продукції;

г) за порушення вимог щодо додержання тиші та обмежень певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, встановлених частинами другою, третьою та четвертою статті 24 цього Закону, підприємство, установа, організація, громадянин - суб'єкт господарської

діяльності сплачує штраф у розмірі від п'ятдесяти до чотирьохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У разі, коли підприємство, установа, організація або громадянин - суб'єкт господарської діяльності не припинили порушення після застосування фінансової санкції, вони сплачують штраф у розмірі ста відсотків вартості реалізованої продукції, виконаних робіт, наданих послуг.

Вартість зазначених у частині другій цієї статті документації та продукції обчислюється за цінами їх реалізації.

Стаття 47. Порядок накладення і стягнення штрафів та застосування фінансових санкцій за порушення санітарного законодавства

Постанови про накладення штрафу та застосування фінансової санкції за порушення санітарного законодавства виносяться на підставі протоколу про порушення санітарних норм, оформленого у встановленому порядку, і є обов'язковими для виконання.

Такі постанови можуть видавати головні санітарні інспектори муніципальних санітарних інспекцій та їх заступники у межах відповідних адміністративних територій - за порушення, передбачені статтею 46 цього Закону;

Розгляд справ про адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 46 цього Закону, та виконання постанов у цих справах провадиться в порядку, встановленому Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Один примірник постанови про застосування фінансової санкції, передбаченої частиною другою статті 46 цього Закону, надсилається державній податковій інспекції за місцезнаходженням підприємства, підприємця, установи, організації для контролю за її виконанням.

У разі невиконання порушником постанови протягом 15 днів з дня її видання сума санкції стягується у судовому порядку.

Сплата штрафів і фінансових санкцій, передбачених статтею 46 цього Закону, не звільняє порушників від обов'язку відшкодування збитків підприємствам, установам, організаціям і громадянам, яких вони зазнали внаслідок порушення санітарного законодавства.

Зарахування сум штрафів здійснюється відповідно до закону.

Повернення необґрунтовано зарахованої до бюджету суми штрафу або фінансової санкції здійснюється фінансовими органами на підставі рішення органу, який скасував застосування штрафу чи санкції.

Стаття 48. Цивільно-правова відповідальність за порушення санітарного законодавства

Підприємства, установи, організації, підприємці та громадяни, які порушили санітарне законодавство, що привело до виникнення захворювань, отруєнь, радіаційних уражень, тривалої або тимчасової втрати працевздатності, інвалідності чи смерті людей, зобов'язані відшкодувати збитки громадянам,

підприємствам, установам і організаціям, а також компенсувати додаткові витрати органів санітарно-епідеміологічної служби на проведення санітарних та протиепідемічних заходів і витрати лікувально-профілактичних закладів на подання медичної допомоги потерпілим.

У разі відмови від добровільної компенсації витрат або відшкодування збитків спір розглядається у судовому порядку.

Стаття 49. Кримінальна відповідальність за порушення санітарного законодавства

Діяння проти здоров'я населення, вчинені внаслідок порушення санітарного законодавства, тягнуть за собою кримінальну відповідальність згідно з законом.

Розділ VII

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Стаття 50. Участь України в міжнародному співробітництві

Україна бере участь в міжнародному співробітництві для забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, профілактики захворювань і охорони здоров'я населення.

Україна укладає угоди про розвиток та зміцнення міжнародного співробітництва в галузі охорони здоров'я, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, бере участь у діяльності Все світньої організації охорони здоров'я.

Стаття 51. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, які передбачені санітарним законодавством України, то застосовуються правила міжнародного договору.

ІІ. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим законом, Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994, № 27, ст.218 із наступними змінами).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

3.1. У Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст.446):

1) частину першу статті 20 доповнити новим пунктом такого змісту:

«6) адміністративні справи про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян.»;

2) у частині першій статті 268 після цифр «285-289» додовнити цифрою «289¹»;

3) у частині першій статті 269 після цифр «285-289» додовнити цифрою «289¹»;

4) у частині першій статті 270 після цифр «280-283» додовнити цифрою «289¹»;

5) у частині першій статті 271 після цифр «280-289» додовнити цифрою «289¹»;

6) у частині другій статті 272 після цифр «280-288» додовнити цифрою «289¹»;

7) у частині третьї статті 272 після цифр «282-286» додовнити цифрою «289¹»;

8) додовнити статтею 289¹ такого змісту:

«Стаття 289¹. Особливості провадження у справах про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян

1. Право звернутися з адміністративним позовом про усунення перешкод щодо проведення епідеміологічного розслідування професійних та інфекційних захворювань, масових неінфекційних захворювань та харчових отруєнь, радіаційних аварій та уражень людей та/або про не виконання розпоряджень і вказівок щодо усуненням причин та умов їх виникнення і поширення, у тому числі у разі перешкоджання посадовим особам установ з питань контролю та профілактики захворювань центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у обстеженні населення, працівників, територій, приміщень, обладнання тощо мають головні епідеміологи та їх заступники відповідної адміністративно-територіальної одиниці протягом 24 годин після отримання повідомлення з лікувально-профілактичного закладу.

2. Адміністративні справи про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян розглядає місцевий загальний суд як адміністративний суд за місцем проведення такого розслідування.

3. Позовна заява про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян подається до адміністративного суду без сплати судового збору.

4. Адміністративна справа про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян вирішується судом невідкладно.

5. Рішення адміністративного суду про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян виконуються негайно. Оскарження рішення адміністративного суду про усунення загроз для

біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян не перешкоджає його виконанню.

6. Суд апеляційної інстанції розглядає справу невідкладно з моменту надходження апеляційної скарги з повідомленням осіб, які беруть участь у справі.»

9) частину першу статті 371 доповнити новим пунктом такого змісту:

«8) усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян.».

3.2. В Основах законодавства про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст.19 із наступними змінами):

1) частину першу статті 15 викласти в такій редакції:

«Реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я забезпечують: центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

інші центральні органи виконавчої влади, які реалізують державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення;

установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

2) частину десяту статті 16 виключити;

3) у статті 27:

в частині першій після слова «державних» доповнити словами «та муніципальних», а слова «державного санітарного нагляду» замінити словами «епідеміологічного нагляду і санітарної інспекції»;

в частині другій після слова «загрожувати» доповнити словами «суспільній охороні здоров'я та»;

4) частину другу статті 61 викласти у такій редакції:

«Контроль за виконанням санітарно-гігієнічних та інших нормативних вимог щодо продуктів дитячого харчування здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про дитяче харчування"»;

5) у частині четвертій статті 67 слова «і центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, які мають» замінити словами «який має»;

6) у частині третьій статті 69 слова «встановленим санітарно-епідеміологічною службою» виключити.

3.3. У Законі України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (Відомості Верховної Ради України, 2000, № 29, ст. 228):

1) статтю 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку новими абзацами такого змісту:

«епідеміологічне розслідування випадку (спалаху) інфекційної хвороби – діяльність установ з питань контролю та профілактики захворювань, спрямована на виявлення джерела збудників інфекції, чинників і шляхів поширення збудників, визначення осіб, які зазнали ризику зараження, обставин, що сприяли виникненню інфекційної хвороби та проведення відповідних заходів із ліквідації осередка інфекційної хвороби;

інфекційний контроль – комплекс заходів, спрямованих на попередження виникнення та поширення інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги;

інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги – захворювання, що не проявлялися на момент госпіталізації до медичної установи (за відсутності доказів, що були в інкубаційному періоді на той момент);»;

2) в абзаці третьому статті 3 слова «органів державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «органів та установ системи суспільної охорони здоров'я»;

3) у статті 6:

абзаци перший і третій частини третьої викласти у такій редакції:

«Національна установа з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я:

здійснює епідеміологічний нагляд»;

в абзаці шостому слова «закладами охорони здоров'я, органами державної санітарно-епідеміологічної служби, науково-дослідними установами, що належать до сфери його управління» виключити.

Абзац одинадцятий виключити;

В абзаці дванадцятому слова «органи державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «органи та установи системи суспільної охорони здоров'я».

4) у статті 11:

У частині першій слова «органи державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «органи та установи системи суспільної охорони здоров'я»;

частину другу виключити;

у частині третій слова «органи державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

5) у статті 12:

Частину першу викласти у такій редакції:

«Перелік обов'язкових профілактичних щеплень з метою запобігання інфекційним захворюванням визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

у частині третьі слова «головний державний санітарний лікар України, головний державний санітарний лікар Автономної Республіки Крим, головні державні санітарні лікарі областей, міст Києва та Севастополя, головні державні санітарні лікарі центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах оборони і військового будівництва, охорони громадського порядку, виконання кримінальних покарань, захисту державного кордону, Служби безпеки України» замінити словами «головний епідеміолог України, головний епідеміолог Автономної Республіки Крим, головні епідеміологи областей, округів, міст Києва та Севастополя»;

6) у статті 15 :

у назві статті слова «у дитячих закладах» замінити словами «у закладах освіти»;

частини першу – третю викласти у такій редакції:

«Прийом дітей до закладів освіти проводиться за наявності висновку лікаря з яким укладено Декларацію про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, про можливість перебування дитини в організованому колективі. Лікарський висновок надається за результатами медичного огляду дитини, якщо відсутні медичні протипоказання для її перебування у цьому закладі, а також якщо їй проведено профілактичні щеплення згідно з календарем щеплень і вона не перебувала в контакті з хворими на інфекційні хвороби або бактеріоносіями.

Дітям, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, відвідування закладів освіти не дозволяється. У разі якщо профілактичні щеплення дітям проведено з порушенням установлених строків у зв'язку з медичними протипоказаннями, при благополучній епідемічній ситуації за рішенням консиліуму відповідних лікарів вони можуть бути прийняті до відповідного закладу освіти та відвідувати його.

Порядок проведення медичних оглядів дітей і форма лікарського висновку про можливість перебування дитини в організованому колективі установлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я»;

7) у частині другій статті 17 слова «органи державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «органи та установи системи суспільної охорони здоров'я».

8) у статті 21:

у частині третьі слова «головного державного санітарного лікаря» замінити словами «головного епідеміолога»;

у частині п'ятій слова «органах державної санітарно-епідеміологічної

служби» замінити словами «установах з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

9) текст статті 28 викласти у такій редакції:

«Санітарна охорона території України здійснюється з метою попередження міжнародного поширення хвороб, запобігання від них, боротьби з ними та вживання заходів реагування на рівні суспільної охорони здоров'я і санітарного та епідемічного благополуччя населення, що адекватні ризиками для здоров'я населення та обмежені ними і які не створюють зайвих перешкод для міжнародних перевезень та торгівлі.

Медико-санітарні заходи забезпечуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у визначених ним пунктах пропуску через державний кордон України та на всій території України відповідно до вимог Міжнародних медико-санітарних правил»;

10) у частині другій статті 29 слова «головного державного санітарного лікаря України» замінити словами «головного епідеміолога України»;

11) у частині першій статті 32 слова «головного державного санітарного лікаря» замінити словами «головного епідеміолога», а слова «дитячому виховному, навчальному» - словом «освітньому»;

11) у абзатах третьому і шостому частини першої статті 33 слова «органами державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «установами з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

12) текст статті 34 викласти у такій редакції:

«Хімічні речовини, біологічні чинники та засоби медичного призначення, що застосовуються для проведення дезінфекційних заходів, підлягають гігієнічній регламентації та державній реєстрації.

Державна реєстрація (перереєстрація) дезінфекційних засобів здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державної політики у сфері охорони здоров'я в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.»;

13) у частині першій статті 35 слова «відповідного органу державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «відповідної установи з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

14) текст статті 37 викласти у такій редакції:

«Обов'язковому епідеміологічному розслідуванню підлягає кожен випадок (осередок) особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб, незалежно від місця виникнення, за переліком, затвердженим центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Межі осередків інфекційних хвороб визначаються посадовими особами відповідних установ з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я на підставі результатів їх епідеміологічного розслідування.

Роботи в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб (епідеміологічне розслідування, лікувальні, профілактичні та протиепідемічні заходи, у тому числі дезінфекційні) належать до робіт з особливо шкідливими та шкідливими умовами праці.

Власники (керівники) закладів та установ охорони здоров'я згідно із законодавством забезпечують працівників, які виконують роботи в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб, спеціальним одягом, взуттям і захисними засобами з урахуванням особливостей інфекційної хвороби, факторів передачі інфекції та виконуваної роботи.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності зобов'язані всебічно сприяти проведенню робіт в осередках інфекційних хвороб, оперативно надавати працівникам, які їх виконують, достовірну інформацію щодо епідемічної ситуації, а в необхідних випадках забезпечувати їх транспортом, засобами зв'язку, приміщеннями для роботи та відпочинку, продуктами харчування, спеціальним одягом, взуттям, захисними засобами та засобами для санітарної обробки тощо.

Керівники закладів та установ охорони здоров'я незалежно від форм власності, суб'екти підприємницької діяльності, що здійснюють господарську діяльність з медичної практики зобов'язані забезпечувати заходи інфекційного контролю, реєстрацію, облік та звітування про інфекційні хвороби, пов'язані з наданням медичної допомоги у відповідні установи з питань контролю та профілактики захворювань центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.»;

15) у частині першій статті 38 слова «відповідний орган державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «відповідну установу з питань контролю та профілактики хвороб центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.4. У Законі України “Про судовий збір” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 14, ст.87):

- 1) частину першу статті 5 доповнити новим пунктом такого змісту:
«24) заявники - у справах про усунення загроз для біологічної, хімічної та радіаційної безпеки громадян.».

3.5. У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

- 1) частину першу статті 26 доповнити пунктом 58 такого змісту:
«58) створення відповідно до законодавства за рахунок коштів місцевого бюджету муніципальної санітарної інспекції»;
- 2) пункт «а» частини першої статті 32 після підпункту 6 доповнити новим підпунктом 61 такого змісту:
«61) здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог санітарного законодавства».

3.6. Статтю 12 Закону України «Про рекламу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62; 2008 р., № 18, ст. 197, 2011 р., № 23, ст. 160) доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Засоби масової інформації - розповсюджувачі реклами усіх форм власності зобов'язані брати участь у стратегічних комунікаціях щодо популяризації здорового способу життя, здорового харчування з метою формування здорових моделей поведінки та уникнення факторів ризику шляхом розміщення відповідної соціальної реклами в обсязі не менше 5 відсотків ефірного часу, друкованої площини, відведеніх для реклами».

3.7. У Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженому Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами) пункти 6 – 9 та пункт 53 виключити.

3.8. У Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради Української РСР 1971, додаток до № 50, ст. 375):

- 1) у частині другій статті 167 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, за погодженням з» виключити.
- 2) в абзаці шостому статті 260 слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.9. У Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України,

1995 р., № 24, ст.189; 2013 р., № 46, ст.640):

1) у пункті 7 статті 8, пункті 1 статті 17, пункті 12 статті 44. Частині другій статті 47, частині третьій статті 58, частині другій статті 59, частині третьій статті 65, у статті 75, статті 77, частині другій статті 93, частині другій статті 105 і частині другій статті 108 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» у всіх відмінках замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я» у відповідному відмінку;

2) у частині другій статті 60 після слова «періодичний» доповнити словом «лабораторний», а слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити.

3.10. У частині другій статті 167 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст.27) слова «реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.11. У статті 21 Кодексу України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст.340) слова «реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.12. У частині четвертій статті 33 Кодексу цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради, 2013 р., № 34-35, ст.458) слова «на підставі висновку санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «за поданням головного епідеміолога відповідної адміністративно-територіальної одиниці».

3.13. У Законі України «Про протидію захворюванню на туберкульоз» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 51, ст. 574):

1) у пункті 3 частини першої статті 5 слова «установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «установ з питань контролю та профілактики захворювань центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

2) у статті 9:

у частині п'ятій слова «головного державного санітарного лікаря адміністративної території» замінити словами «головного епідеміолога відповідної адміністративно-територіальної одиниці»;

у частині восьмій слова «головному державному санітарному лікарю відповідної адміністративної території» замінити словами «головному епідеміологу відповідної адміністративно-територіальної одиниці».

3.14. У Законі України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 30, ст. 274):

у частині першій статті 5 та у частині першій статті 9 слова «реалізує державну політику у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань» замінити словами «забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.15. У тексті статті 10 Закону України «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» (Відомості Верховної Ради, 2013 р., № 19-20, ст.187) слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань» у всіх відмінках замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я» у відповідному відмінку.

3.16. У Законі України «Про курорти» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 50, ст. 435; 2014 р., № 2-3, ст. 41; 2017 р., № 29, ст.315):

1) статтю 10 викласти у такій редакції:
«Стаття 10. Проекти оголошення природних територій курортними
Проекти оголошення природних територій курортними підлягають
оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України "Про оцінку впливу
на довкілля"»;

2) в абзаці першому частини першої статті 11 слова «та позитивного висновку державної санітарно-гігієнічної експертизи» виключити;

3) у частині третій статті 31 слова «державної санітарно-гігієнічної експертизи та» виключити;

4) у частині третій статті 32 слова «державною санітарно-епідеміологічною службою» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.17. У Законі України «Про охорону навколошнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546 із наступними змінами):

1) у частині четвертій статті 52 слова «реалізує державну політику у

сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

2) у частині четвертій статті 66 слова «реалізацію державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення», замінити словами «формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.18. У Законі України «Про охорону атмосферного повітря (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 48, ст. 252):

1) у статті 11:

у частинах третій і четвертій слова «центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

у частині п'ятій та шостій слова «за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити;

у частині одинадцятій слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

2) у статті 14 слова «за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити.

3) у частині першій статті 16 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

4) у статті 19 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

5) у частині четвертій статті 23 слова «центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити;

6) статтю 25 викласти у такій редакції:

«Стаття 25. Оцінка впливу на довкілля

Для визначення безпеки для здоров'я людини та екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів проводиться оцінка впливу на довкілля в порядку, визначеному Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

3.19. У Законі України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 12, ст.81; 2014 р., № 2-3, ст.41):

1) абзац третій статті 55 виключити;

2) у частині другій статті 81:

абзац п'ятий виключити;

в абзаці тридцятому слова «без дозволу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити.

3.20. У статті 21 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 16, ст.198):

у частині четвертій слова «санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити;

у частині сьомій слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії».

3.21. У частині другій статті 34 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 1, ст.1; 2014 р., № 2-3, ст.41) слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії».

3.22. У частині п'ятій статті 31 Закону України «Про меліорацію земель» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 11, ст.90) слова «та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами « центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.23. В абзаці шостому частини другої статті 30 Закону України «Про мисливське господарство та полювання» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 18, ст.132) слова «санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «санітарно-епідеміологічні» виключити.

3.24. У частині третьій статті 13 Законі України «Про нафту і газ» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 50, ст.262; 2014 р., № 2-3, ст.41) слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.25. У частині третьій статті 46 Закону України «Про дорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993р., № 31, ст.338; 2004 р., № 6, ст.38) слова «санітарно-епідеміологічної служби» замінити словами «місцевого самоврядування».

3.26. У Законі України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст.565):

1) частини другу і третю статті 7 викласти у такій редакції:
«Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, в межах своєї компетенції:

реалізує державну політику щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення відповідно до закону, бере участь у розробленні та виконанні відповідних загальнодержавних програм попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

розробляє та впроваджує в установленому порядку на рівні первинної медико-санітарної допомоги заходи з діагностики та лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

надає особам, які бажають позбутися шкідливої звички курити тютюнові вироби чи іншим способом їх вживати, доступну, якісну та ефективну лікувально-профілактичну допомогу;

вживає заходів для запобігання поширеності куріння тютюнових виробів серед населення, насамперед серед дітей та молоді;

інформує населення через засоби масової інформації про шкідливість куріння чи інших способів вживання тютюнових виробів та здійснює пропаганду медичних знань з питань профілактики захворювань, пов'язаних з вживанням тютюнових виробів;

бере участь у розробці навчальних програм з профілактики куріння тютюнових виробів чи іншого способу їх вживання та лікування залежності

від тютюну (нікотинової залежності);

координує проведення закладами охорони здоров'я, науково-дослідними установами, що належать до сфери його управління, заходів, спрямованих на обмеження вживання тютюнових виробів, а також зменшення їхнього шкідливого впливу на здоров'я населення;

організовує проведення наукових досліджень щодо попередження та зменшення куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання серед населення, лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

бере участь у формуванні державних замовлень на виробництво лікарських засобів, необхідних для лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності), здійснення інших профілактичних і лікувальних заходів, а також проводить підготовку та перепідготовку і підвищення кваліфікації фахівців, які здійснюють заходи щодо попередження та зменшення куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання серед населення та проводять лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

забезпечує взаємодію з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади і громадськими організаціями з питань охорони здоров'я населення від шкідливих наслідків вживання тютюнових виробів;

бере участь у міжнародному співробітництві щодо попередження вживання тютюнових виробів та зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

здійснює контроль за дотриманням показників вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин і інгредієнтів у тютюнових виробах, які реалізуються на території України;

реалізує першочергові заходи щодо запобігання шкідливому впливу тютюнових виробів на стан здоров'я і життя людини;

проводить моніторинг ефективності заходів у сфері охорони здоров'я населення від шкідливих наслідків вживання тютюнових виробів, аналізує і прогнозує ситуацію із захворюваністю населення, що пов'язана з вживанням тютюнових виробів;

здійснює інші повноваження, передбачені законом»;

2) у частині другій статті 11 слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

3) у частині четвертій статті 15 слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

4) в абзаці першому частини першої та частині другій статті 17 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити відповідно словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я» та «Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.27. У частинах першій та одинадцятій статті 9¹ Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами) слова «центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» відповідно замінити словами «центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я» та «Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.28. У частині першій статті 21 Закону України «Про поховання та похоронну справу» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст.47) слова «висновку органу санітарно-епідеміологічної служби» виключити.

3.29. У Законі України «Про питну воду та питне водопостачання» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., №16, ст.112; 2017 р., № 29, ст.314, № 29, ст.315):

1) в абзаці одинадцятому статті 6 слова «і державної санітарно-епідеміологічної експертизи» виключити;

2) в абзаці восьмому частини першої статті 7 слова «і державної санітарно-епідеміологічної експертизи» виключити;

4) абзац восьмий статті 13 викласти у такій редакції:

«здійснення контролю за дотриманням санітарного законодавства у сфері питної води та питного водопостачання»;

5) в абзаці шостому частини першої статті 23 слова « а органів державної санітарно-епідеміологічної служби» виключити;

6) у статті 34:

В частині третій «та органами державної санітарно-епідеміологічної служби» виключити;

в абзаці п'ятому слова «центральними органами виконавчої влади, що забезпечують реалізацію державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері»;

7) в абзаці третьому частини третьої 36 слова «державної санітарно-епідеміологічної служби» виключити;

8) у частині другій статті 47 слова «органу державної виконавчої влади, що реалізує державну політику у галузі санітарного законодавства» виключити.

3.30. Абзац четвертий частини сьомої статті 21 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст.343) викласти у такій редакції:

«представники органу земельних ресурсів, природоохоронного органу, органу містобудування та архітектури, охорони здоров'я і культурної спадщини, та інших органів».

3.31. У частині четвертій статті 22 Законі України «Про загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1999, № 28, ст.230) слова «органи охорони здоров'я» замінити словами «керівників навчальних закладів».

3.32. У Законі України «Про охорону праці» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 49, ст.668):

1) у частині третьій статті 33 слова «із залученням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити;

2) абзац п'ятий частини першої статті 38 виключити.

3.33. У Законі України «Про відходи» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 36-37, ст.242 із наступними змінами):

1) в абзаці четвертому частини восьмої статті 12 слова «центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, державної санітарно-епідеміологічної служби» виключити;

2) у пункті «в» частини першої статті 17 слова «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

3) у статті 22 слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

4) у пункті «н» частини першої статті 23 слова «державною санітарно-епідеміологічною службою України» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

5) у пункті «д» статті 23¹ слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

6) статтю 24 викласти у такій редакції:

«Стаття 24. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у сфері поводження з відходами

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у сфері поводження з відходами належить:

а) затвердження вимог безпеки для здоров'я людини (державних медико-санітарних нормативів та правил) під час утворення, збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів;

б) затвердження методичних настанов щодо аналізу ризику для здоров'я людини відходів та об'єктів поводження з відходами;

в) визначення пріоритетних заходів щодо охорони здоров'я людини від негативного впливу відходів;

г) встановлення вимог безпеки для здоров'я людини до продукції, що виробляється з відходів;

г) методичне забезпечення при визначенні рівня небезпечності відходів;

д) уповноважує підприємства, установи, організації з числа акредитованих Національним органом України з акредитації (органи з оцінки відповідності) щодо можливості надання ними послуг з аналізу ризику для здоров'я людини відходів та об'єктів поводження з відходами;

е) інші функції, передбачені законами України.»

7) у статті 30 слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

8) у частині третьій статті 33 слова «за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити;

9) у частині другій статті 34 слова «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

3.34. У Законі України «Про тваринний світ» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 14, ст.97):

1) в абзаці шостому частини другої статті 34 слова «санітарно-епідеміологічні служби» виключити;

2) у частині третьій статті 48 слова «та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити.

3.35. У частині першій статті 9 Закону України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 42, ст. 635; 2014 р., № 6-7, ст. 80; 2015 р., № 52, ст.482) слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити.

3.36. У Законі України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 27, ст.230):

1) в абзаці третьому частини сьомої статті 9 слова «з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, та» виключити;

2) у частині другій статті 24 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, та» виключити.

3.37. У Законі України «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 15, ст.107 з наступними змінами):

у частині п'ятій статті 3 слова «центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення, у сфері ветеринарної медицини» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини»;

у частині першій статті 11 слова «санітарного та епідемічного благополуччя населення» виключити.

3.38. В абзаці третьому частини другої статті 13 Закону України «Про молоко та молочні продукти» (Відомості Верховної Ради України, 2004, № 47, ст.513) слова «державної санітарно-епідеміологічної служби та» виключити.

3.39. Друге речення частини першої статті 5 Закону України «Про виноград та виноградне вино» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 31, ст.419) виключити.

3.40. Статтю 14 Закону України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., №12, ст.95) викласти у такій редакції:

«Стаття 14. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у сфері вилучення з обігу неякісної та небезпечної продукції і подальшого поводження з нею

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я у сфері вилучення з обігу неякісної та небезпечної продукції і подальшого поводження з нею належить: встановлення санітарно-гігієнічних вимог до продукції, що виготовляється в результаті утилізації;

розроблення, погодження та затвердження нормативних документів, що встановлюють порядок та умови використання, утилізації, знищення неякісної та небезпечної продукції;

виконання інших повноважень, передбачених законами України».

3.41. Статтю 10² Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 35, ст.484) виключити.

3.42. У Законі України «Про пестициди і агротехніку» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 14, ст.91 із наступними змінами):

1) у статті 7:

у частині третьій слова «позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи та» виключити;

у частині шостій слова «центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони

здоров'я»;

2) у частині другій статті 12 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

3) у статті 16 слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я»;

4) статтю 16¹ викласти у такій редакції:

«Стаття 16¹. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколошнього природного середовища, у сфері діяльності, пов'язаної з пестицидами і агрохімікатами

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколошнього природного середовища, у сфері діяльності, пов'язаної з пестицидами і агрохімікатами, належить:

державна реєстрація пестицидів і агрохімікатів;

затвердження критеріїв екологічної (еко-токсикологічної) оцінки пестицидів та агрохімікатів.

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколошнього природного середовища, можуть належати й інші види діяльності, пов'язаної з пестицидами і агрохімікатами, відповідно до закону»;

5) статтю 16² виключити;

6) частину другу статті 18 виключити.

Голова
Верховної Ради України

Д.О. РАЗУМКОВ